

PATVIRTINTA

Prienų rajono savivaldybės tarybos

2021 m. vasario d.

sprendimu Nr.

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJOS VEIKLOS NUOSTATAI

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Prienų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos veiklos nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Prienų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos (toliau – Komisija) tikslus, funkcijas, darbo organizavimo ir sprendimų priėmimo tvarką, teises ir pareigas ir kitus su Komisijos veikla susijusius klausimus.

2. Komisija savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodeksu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu (toliau – Vietos savivaldos įstatymas), Prienų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu (toliau – Reglamentas), kitais Prienų rajono savivaldybės tarybos sprendimais, Nuostatais ir kitais teisės aktais.

II SKYRIUS

KOMISIJOS SUDARYMAS IR DARBO ORGANIZAVIMAS

3. Komisija sudaroma Prienų rajono savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) sprendimu Savivaldybės tarybos įgaliojimų laikui, laikantis proporcinio Savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos atstovavimo principo. Komisijos sudėtis, išlaikant proporcinio Savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos atstovavimo principą, turi būti pakeista ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo Savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos pasikeitimo. Komisijos nariais gali būti Savivaldybės tarybos nariai, valstybės tarnautojai, ekspertai, gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovai – seniūnaičiai, išplėstinės seniūnaičių sueigos deleguoti atstovai, visuomenės atstovai (Lietuvos Respublikoje įregistruotų viešųjų juridinių asmenų, išskyrus valstybės ar savivaldybės institucijas ar įstaigas, įgalioti atstovai), bendruomeninių organizacijų atstovai, kiti Savivaldybės bendruomenės nariai. Komisijoje seniūnaičiai arba seniūnaičiai ir visuomenės atstovai turi sudaryti ne mažiau kaip 1/3 Komisijos narių.

4. Komisijos pirmininką iš šios Komisijos narių – Savivaldybės tarybos narių – deleguoja Savivaldybės tarybos opozicija raštu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų Savivaldybės tarybos opozicijos narių ir viešai įteiktu Savivaldybės tarybos posėdžio pirmininkui. Jeigu Savivaldybės tarybos opozicija per du mėnesius nuo pirmojo išrinktos naujos Savivaldybės tarybos posėdžio sušaukimo dienos arba nuo tiesiogiai išrinkto mero priesaikos priėmimo dienos nedeleguoja Komisijos pirmininko arba deleguoja Savivaldybės tarybos narius, neatitinkančius nepriekaištingos reputacijos, kaip ji yra apibrėžta Vietos savivaldos įstatyme, nustatytų reikalavimų, arba jeigu nėra paskelbta Savivaldybės tarybos opozicija, Komisijos pirmininką Savivaldybės taryba mero siūlymu skiria iš šios Komisijos narių – Savivaldybės tarybos narių. Komisijos pirmininku gali būti skiriamas tik nepriekaištingos reputacijos, kaip ji yra apibrėžta Vietos savivaldos įstatyme, Savivaldybės tarybos narys. Savivaldybės tarybos narys, pretenduojantis tapti Komisijos pirmininku, privalo užpildyti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro patvirtintos formos deklaraciją, joje pateikdamas duomenis dėl jo atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams. Ši deklaracija pateikiama merui ir skelbiama viešai Savivaldybės interneto svetainėje tol, kol Savivaldybės tarybos narys eina Komisijos pirmininko pareigas. Jeigu Komisijos pirmininkas neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų, netenka įgaliojimų prieš terminą mero siūlymu Savivaldybės tarybos sprendimu, o jeigu Komisijos pirmininkas buvo deleguotas Savivaldybės tarybos opozicijos, – jį opozicijos raštu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų Savivaldybės tarybos opozicijos narių ir viešai įteiktu artimiausio Savivaldybės tarybos posėdžio pirmininkui, atšaukus. Jeigu artimiausiame Savivaldybės tarybos posėdyje Savivaldybės tarybos opozicija raštu neatšaukia savo deleguoto Komisijos pirmininko ir nustatyta tvarka nedeleguoja kito Komisijos pirmininko ar deleguoja Savivaldybės tarybos narį, neatitinkantį nepriekaištingos reputacijos, kaip ji yra apibrėžta Vietos savivaldos įstatyme, reikalavimų, sprendimą dėl Komisijos pirmininko įgaliojimų netekimo ir naujo Komisijos pirmininko skyrimo mero siūlymu priima Savivaldybės taryba. Šios Komisijos pirmininko pavaduotoją mero siūlymu iš Komisijos narių – Savivaldybės tarybos narių – skiria Savivaldybės taryba.

5. Komisijos posėdžiai teisėti, jeigu juose dalyvauja ne mažiau kaip pusė Komisijos narių. Jei dėl nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ar karantino Komisijos posėdis negali vykti Komisijos nariams posėdyje dalyvaujant fiziškai, posėdis gali vykti nuotoliniu būdu. Nuotoliniu būdu vyksiančio Komisijos posėdžio klausimai rengiami ir posėdis vyksta laikantis visų Vietos savivaldos įstatyme ir Reglamente nustatytų reikalavimų ir užtikrinant Vietos savivaldos įstatyme ir Reglamente nustatytas Savivaldybės tarybos nario teises. Nuotoliniu būdu priimant Komisijos sprendimus, Komisijos nario, kuris yra Savivaldybės tarybos narys, tapatybė nustatoma pagal jo parodytą Savivaldybės tarybos nario pažymėjimą, o Komisijos nario, kuris nėra Savivaldybės tarybos narys, tapatybė nustatoma pagal jo parodytą asmens dokumentą. Balsavimas taip pat vyksta Savivaldybės tarybos nariui pakeliant ir parodant Savivaldybės tarybos nario pažymėjimą, o Komisijos nariui, kuris

nėra Savivaldybės tarybos narys, pakeliant ir parodant asmens dokumentą. Esant galimybei Komisijos narių registracija į posėdį ir balsavimas vyksta naudojant elektronines balsavimo priemones. Jeigu dėl techninių trukdžių nėra galimybės užtikrinti tinkamo Komisijos nario dalyvavimo Komisijos posėdyje (pvz.: trūkinėja ar dingsta ryšys ir pan.), laikoma, kad Komisijos narys posėdyje nedalyvauja, o jeigu Komisijos posėdis jau buvo prasidėjęs – nedalyvauja likusioje posėdžio dalyje.

6. Komisijos atsakingojo sekretoriaus pareigas atlieka Savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtas valstybės tarnautojas, šios funkcijos įrašomos į jo pareigybės aprašymą.

7. Komisijos posėdžiui pirmininkauja Komisijos pirmininkas, o jei jo nėra – Komisijos pirmininko pavaduotojas.

8. Komisijos pirmininkas:

8.1. šaukia Komisijos posėdžius, sudaro jų darbotvarkę, ne vėliau kaip prieš 2 darbo dienas iki posėdžio pateikia Komisijos nariams posėdžio medžiagą, vadovauja Komisijos posėdžiams;

8.2. išklauso Komisijos narių bei kitų posėdžio dalyvių nuomonę, skiria nariams pavedimus;

8.3. kiekvienais metais už Komisijos veiklą atsiskaito Savivaldybės tarybai;

8.4. informuoja Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją apie pasikeitusią Komisijos sudėtį ir veiklos nuostatus;

8.5. turi teisę gauti Komisijos įgaliojimams vykdyti reikalingą informaciją iš valstybės ar Savivaldybės institucijų, įstaigų ir valstybės ar Savivaldybės valdomų įmonių.

9. Komisijos pirmininko pavaduotojas pavaduoja išvykusį arba susirgusį ir dėl to laikinai negalintį eiti pareigų Komisijos pirmininką, atlieka kitus pirmininko pavedimus.

10. Komisijos narys turi teisę:

10.1. dalyvauti rengiant ir svarstant Komisijos klausimus, balsuoti dėl svarstomų klausimų;

10.2. siūlyti kviesti į Komisijos posėdžius reikalingus asmenis;

10.3. susipažinti prieš posėdį su pateikta medžiaga;

10.4. pareikšti pastabas ir teikti pasiūlymus dėl Komisijos posėdžio protokolo per 3 dienas po jo pasirašymo.

11. Komisijos narys, negalintis dalyvauti Komisijos posėdyje, privalo elektroniniu paštu apie tai pranešti Komisijos pirmininkui. Komisijos narys, negalintis dalyvauti Komisijos posėdyje dėl svarbių priežasčių, gali raštu pateikti svarstomais klausimais savo nuomonę, kuri turi būti paskelbta Komisijos posėdyje ir įrašyta į protokolą. Tokia nuomonė balsavimu nelaikoma.

12. Komisijos nariui be pateisinamos priežasties nedalyvavus Komisijos posėdžiuose daugiau kaip 3 kartus iš eilės, Komisijos pirmininkas turi teisę siūlyti Savivaldybės tarybai jį pakeisti.

13. Komisijos nariai sprendimą dėl svarstomo klausimo priima atviru balsavimu, dalyvaujant tik Komisijos nariams, jei už jį balsavo ne mažiau kaip pusė posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių. Balsuojant kiekvienas Komisijos narys turi po vieną balsą. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia Komisijos pirmininko balsas.

14. Komisijos narys negali balsuoti dėl svarstomo klausimo, jeigu yra galimas viešųjų ar privačių interesų konfliktas. Paaškęjus tokioms aplinkybėms, jis privalo apie tai informuoti posėdžio dalyvius ir nusišalinti nuo klausimo svarstymo.

15. Komisijos sprendimai įforminami posėdžio protokolu, kuriame nurodoma posėdžio data, protokolo numeris, posėdžio trukmė, posėdžio dalyviai, svarstomi klausimai, svarstymo eiga ir svarstyti dokumentai bei priimti sprendimai. Protokolą pasirašo Komisijos posėdžiui pirmininkavęs asmuo ir Komisijos atsakingasis sekretorius.

16. Jeigu dėl Komisijos posėdžio metu priimto sprendimo Komisijos narys (nariai) pareiškia atskirąją nuomonę, ji įrašoma į posėdžio protokolą.

17. Komisijos nariai, kurie nėra Savivaldybės tarybos nariai, Komisijos posėdžio metu atleidžiami nuo tiesioginio darbo ar pareigų bet kurioje institucijoje, įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje, išsaugant jiems darbo vietą. Už darbą Komisijoje šios Komisijos nariams, kurie nėra Savivaldybės tarybos nariai, apmokama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta tvarka. Atlyginimą apskaičiuoja Savivaldybės administracijos Buhalterijos skyrius, atsižvelgdamas į faktiškai dirbtą laiką, kurio trukmė nustatoma pagal Komisijos posėdžių protokolus.

III SKYRIUS

KOMISIJS FUNKCIJS

18. Komisija atlieka šias funkcijas:

18.1. prižiūri, kaip Savivaldybės tarybos nariai laikosi Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, Reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, reikalavimų;

18.2. analizuoja Savivaldybės tarybos narių nedalyvavimo tarybos, komitetų ir komisijų posėdžiuose ir Vietos savivaldos įstatymo nustatytų pareigų nevykdymo priežastis;

18.3. tiria ir priima sprendimus dėl Savivaldybės tarybos narių veiklos atitikties Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, Reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatoms;

18.4. nagrinėja Savivaldybės bendruomenės narių, valstybės institucijų, gyvenamųjų vietovių bendruomenių ar bendruomeninių organizacijų atstovų siūlymus ir pastabas dėl Savivaldybės tarybos narių veiklos skaidrumo;

18.5. teikia Vyriausiajai rinkimų komisijai siūlymą dėl Savivaldybės tarybos nario įgaliojimų nutraukimo, jeigu šis Savivaldybės tarybos narys yra praleidęs iš eilės tris tarybos posėdžius be pateisinamos priežasties;

18.6. Savivaldybės tarybos narių, mero, savo iniciatyva teikia Savivaldybės tarybos nariams rekomendacijas dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo.

IV SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS POLITIKO ELGESIO TYRIMAS

19. Savivaldybės tarybos nario elgesio tyrimas Komisijoje gali būti pradėtas, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

19.1. fizinio ar juridinio asmens skundas, kreipimasis ar pranešimas (toliau – skundas) apie Savivaldybės tarybos nario galimai padarytą Valstybės politikų elgesio kodekse nustatytą valstybės politikų elgesio principų, nuostatų ar kituose teisės aktuose valstybės politikui nustatytą reikalavimų pažeidimą (toliau – pažeidimas);

19.2. visuomenės informavimo priemonėse paskelbta pagrįsta informacija apie Savivaldybės tarybos nario galimai padarytą pažeidimą;

19.3. gautas pranešimas iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos ištirti ir priimti sprendimą, ar asmuo pažeidė (nepažeidė) Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatas.

20. Savivaldybės tarybos nario elgesio tyrimas pradamas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo 19 punkte nurodyto pagrindo atsiradimo. Komisija tiria galimus pažeidimus, jeigu nuo jų padarymo praėjo ne daugiau kaip 1 metai. Anoniminiai skundai nenagrinėjami. Komisijos atliekamas pažeidimo tyrimas turi būti baigtas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tyrimo pradžios. Į šį terminą neįskaičiuojamas politiko laikinojo nedarbingumo, atostogų laikas ir laikas, kai Savivaldybės tarybos narys yra išvykęs į tarnybinę komandiruotę. Prireikus Komisija gali pratęsti nustatytą tyrimo terminą, bet ne ilgiau kaip vienam mėnesiui. Jeigu tyrimas pradėtas 19.3 papunktyje nurodytu pagrindu, apie tyrimo termino pratęsimą Komisija informuoja Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją.

21. Atlikdama tyrimą, Komisija turi teisę:

21.1. apklausti Savivaldybės tarybos narį, kurio elgesys tiriamas, bei kitus asmenis, susijusius su Savivaldybės tarybos nario tiriamu elgesiu ar politine veikla;

21.2. apklausti skundo autorių ir išsiaiškinti jo žinomą informaciją apie Savivaldybės tarybos nario galimai padarytą Valstybės politikų elgesio kodekse nustatytą valstybės politikų elgesio

principų, nuostatų ar institucijos, kurioje Savivaldybės tarybos narys eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose valstybės politikui nustatytų reikalavimų pažeidimą;

21.3. teisės aktų nustatyta tvarka susipažinti su reikiama dokumentais ir gauti jų nuorašus (kopijas) bei kitą tyrimui reikalingą informaciją;

21.4. prireikus išvykti į įvykio vietą;

21.5. pasitelkti specialistų.

22. Atlikdami tyrimą, Komisijos nariai privalo:

22.1. vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais teisės aktais;

22.2. laikyti paslapyje duomenis ar žinias, kuriuos jie sužinojo vykdydami tyrimą, jeigu tokie duomenys ar žinios sudaro valstybės, savivaldybės, komercinę, banko, tarnybos arba kitą įstatymų saugomą paslaptį;

22.3. nenaudoti 22.2 papunktyje nurodytų duomenų ar žinių asmeninei ar kitų asmenų naudai;

22.4. kol Komisija nebaigia tyrimo, niekam neteikti jokios informacijos apie vykdomo tyrimo aplinkybes, su tyrimu susijusius asmenis, turimą medžiagą, duomenis.

23. 22 punkto nuostatos taikomos ir Komisiją aptarnaujantiems darbuotojams, ir pasitelktiems specialistams.

24. Atlikdami tyrimą, Komisijos nariai, Komisiją aptarnaujantys darbuotojai ir jos pasitelkti specialistai netrikdo valstybės ar savivaldybės institucijų, kitų įmonių, įstaigų ar organizacijų darbo ir privalo susilaikyti nuo preliminarių vertinimų bei išvadų, kol nebaigtas tyrimas ir nėra Komisijos išvados. Komisijos nariai už Nuostatuose nustatytų pareigų pažeidimą atsako įstatymų nustatyta tvarka.

25. Tarybos narys, kurio elgesys tiriamas, turi teisę:

25.1. teikti Komisijai paaiškinimus, prašymus ir įrodymus;

25.2. baigus tyrimą, susipažinti su tyrimo metu surinkta medžiaga;

25.3. dalyvauti Komisijos posėdžiuose.

26. Tarybos narys, teikiantis Komisijai paaiškinimus, negali būti verčiamas teikti paaiškinimus prieš save, savo šeimos narius ar artimus giminaičius.

27. Komisijos sekretorius Komisijos pirmininko pavedimu per 3 dienas nuo tyrimo pradžios surašo laisvos formos pranešimą, kuriuo informuoja Savivaldybės tarybos narį apie pradėtą jo elgesio tyrimą, jo teises, pateikia turimus duomenis apie padarytą pažeidimą ir prašo Savivaldybės tarybos nario iki šiame pranešime nurodytos datos pateikti rašytinį paaiškinimą. Komisija šį pranešimą Savivaldybės tarybos nariui išsiunčia el. paštu arba pateikia kitu Savivaldybės tarybos nario nurodytu būdu.

28. Komisija, atlikusi tyrimą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tyrimo pabaigos savo posėdyje vertina tyrimo metu surinktus duomenis ir priima šiuose nuostatuose numatytus

sprendimus. Apie Komisijos posėdžio vietą ir laiką ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki posėdžio pradžios turi būti pranešta Savivaldybės tarybos nariui. Jo neatvykimas į Komisijos posėdį ar paaiškinimo nepateikimas nekliudo Komisijai priimti sprendimo. Prireikus Komisija gali susisiekti su Savivaldybės tarybos nariu elektroninių ryšių priemonėmis.

V SKYRIUS

KOMISIJS SPRENDIMAI

29. Savivaldybės tarybos nario elgesio tyrimą atlikusi Komisija gali priimti šiuos sprendimus:

29.1. konstatuoti, kad Savivaldybės tarybos narys nepažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Valstybės politikų elgesio kodekse ar kituose teisės aktuose nustatytą valstybės politiko elgesio principų ar reikalavimų;

29.2. konstatuoti, kad Savivaldybės tarybos narys pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Valstybės politikų elgesio kodekse ar kituose teisės aktuose nustatytus valstybės politiko elgesio principus ar reikalavimus;

29.3. rekomenduoti Savivaldybės tarybos nariui suderinti savo elgesį ar veiklą su Valstybės politikų elgesio kodekse ar kituose teisės aktuose nustatytais valstybės politiko elgesio principais ar reikalavimais;

29.4. rekomenduoti viešai atsiprašyti;

29.5. įtarus esant nusikalstamos veikos požymių, perduoti medžiagą ikiteisminio tyrimo įstaigoms ar prokuratūrai;

29.6. konstatuoti, kad Savivaldybės tarybos narys yra praleidęs iš eilės tris Savivaldybės tarybos posėdžius be pateisinamos priežasties, ir teikti Vyriausiajai rinkimų komisijai siūlymą dėl Savivaldybės tarybos nario įgaliojimų nutraukimo.

30. Pakartotiniai skundai apie galimą Savivaldybės tarybos nario padarytą pažeidimą nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai gautame skunde yra nurodomos naujos aplinkybės, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos atlikto tyrimo metu, ir dėl to Komisijos priimtas sprendimas yra galimai neteisingas. Dėl pakartotinio tyrimo būtinumo sprendžia Komisija ne vėliau kaip per 10 dienų nuo tokio skundo gavimo. Komisijai nusprendus pradėti pakartotinį tyrimą, jis atliekamas pagal šiuose nuostatuose nustatytas procedūras.

31. Komisija gali nutraukti tyrimą, jeigu iki tyrimo pabaigos Savivaldybės tarybos narys savo elgesį ar veiklą pripažino neetiškais, nesuderinamais su savo pareigomis ar institucija, kurioje jis eina pareigas, ir dėl to viešai atsiprašė.

32. Apie Komisijos atliktą tyrimą ir priimtą sprendimą pranešama asmeniui, pateikusiam skundą Komisijai, Savivaldybės tarybos nariui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, taip pat Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

33. Po kiekvieno Komisijos posėdžio gali būti parengiamas pranešimas visuomenės informavimo priemonėms. Pranešimą raštu arba žodžiu gali pateikti tik Komisijos pirmininkas ar Komisijos įgaliotas jos narys ir tik tokį, kokį įgaliojo pateikti Komisija. Informaciją apie Komisijos sprendimus visuomenės informavimo priemonėms teikia Komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas Komisijos narys. Komisijos nariai, posėdyje pareiškę atskirąją nuomonę dėl tyrimo išvadų, turi teisę apie tai pateikti informaciją.

34. Komisijos sprendimai gali būti skundžiami Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo Savivaldybės tarybos nariui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos.
